

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (čtvrtého senátu)

6. září 2013*

„Společná zahraniční a bezpečnostní politika — Omezující opatření přijatá vůči Íránu s cílem zabránit šíření jaderných zbraní — Zmrazení finančních prostředků — Povinnost uvést odůvodnění — Právo na obhajobu — Právo na účinnou soudní ochranu“

Ve věci T-24/11,

Bank Refah Kargaran, se sídlem v Teheránu (Írán), zastoupená J.-M. Thouveninem, advokátem,

žalobkyně,

proti

Radě Evropské unie, zastoupené M. Bishopem a R. Liudvinaviciute-Cordeiro, jako zmocněnci,

žalované,

podporované

Evropskou komisí, původně zastoupenou F. Erlbacherem a M. Konstantinidisem, poté A. Bordesem a M. Konstantinidisem, jako zmocněnci,

vedlejší účastníci,

jejímž předmětem je zaprvé návrh na určení, že rozhodnutí Rady 2010/413/SZBP ze dne 26. července 2010 o omezujících opatřeních vůči Íránu a o zrušení společného postoje 2007/140/SZBP (Úř. věst. L 195, s. 39) se nevztahuje na žalobkyni, zadruhé návrh na zrušení nařízení Rady (EU) č. 961/2010 ze dne 25. října 2010 o omezujících opatřeních vůči Íránu a o zrušení nařízení (ES) č. 423/2007 (Úř. věst. L 281, s. 1), nařízení Rady (EU) č. 267/2012 ze dne 23. března 2012 o omezujících opatřeních vůči Íránu a o zrušení nařízení č. 961/2010 (Úř. věst. L 88, s. 1) a nařízení Rady (EU) č. 1263/2012 ze dne 21. prosince 2012, kterým se mění nařízení č. 267/2012 (Úř. věst. L 356, s. 34), jakož i všech budoucích nařízení doplňujících nebo nahrazujících tato nařízení do vyhlášení rozsudku, jímž se končí řízení, v rozsahu, v němž se tyto akty týkají žalobkyně, zatřetí návrh na zrušení rozhodnutí Rady 2010/644/SZBP ze dne 25. října 2010, kterým se mění rozhodnutí 2010/413 (Úř. věst. L 281, s. 81), rozhodnutí Rady 2011/783/SZBP ze dne 1. prosince 2011, kterým se mění rozhodnutí 2010/413 (Úř. věst. L 319, s. 71), prováděcího nařízení Rady (EU) č. 1245/2011 ze dne 1. prosince 2011, kterým se provádí nařízení č. 961/2010 (Úř. věst. L 319, s. 11), a rozhodnutí Rady 2012/829/SZBP ze dne 21. prosince 2012, kterým se mění rozhodnutí 2010/413 (Úř. věst. L 356, s. 71), jakož i všech budoucích aktů doplňujících nebo nahrazujících tyto akty do vyhlášení rozsudku, jímž se končí řízení, v rozsahu, v němž se tyto akty týkají žalobkyně, a začtvrté návrh na zrušení rozhodnutí obsažených v dopisech ze dne 28. října 2010 a 5. prosince 2011,

* Jednací jazyk: francouzština.

TRIBUNÁL (čtvrtý senát),

ve složení I. Pelikánová (zpravodajka), předsedkyně, K. Jürimäe a M. van der Woude, soudci,
vedoucí soudní kanceláře: C. Kristensen, rada,
s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 12. března 2013,
vydává tento

Rozsudek

Skutečnosti předcházející sporu

- 1 Žalobkyně, Bank Refah Kargaran, je íránská banka.
- 2 Projednávaná věc spadá do rámce omezujících opatření zavedených za účelem vytvoření tlaku na Íránskou islámskou republiku, aby ukončila jaderné činnosti představující riziko šíření jaderných zbraní a vývoj nosičů jaderných zbraní (dále jen „šíření jaderných zbraní“).
- 3 Dne 26. července 2010 byla žalobkyně zařazena na seznam subjektů zapojených do šíření jaderných zbraní, který je obsažen v příloze II rozhodnutí Rady 2010/413/SZBP ze dne 26. července 2010 o omezujících opatřeních vůči Íránu a o zrušení společného postoje 2007/140/SZBP (Úř. věst. L 195, s. 39).
- 4 V návaznosti na to byla žalobkyně prováděcím nařízením Rady (EU) č. 668/2010 ze dne 26. července 2010, kterým se provádí čl. 7 odst. 2 nařízení č. 423/2007 (Úř. věst. L 195, s. 25), zařazena na seznam obsažený v příloze V nařízení Rady (ES) č. 423/2007 ze dne 19. dubna 2007 o omezujících opatřeních vůči Íránu (Úř. věst. L 103, s. 1). Toto zařazení mělo za následek zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů žalobkyně.
- 5 V rozhodnutí 2010/413 uvedla Rada Evropské unie u žalobkyně tyto důvody:
„[Žalobkyně] převzala probíhající operace banky Melli poté, co Evropská unie uvalila na banku Melli sankce.“
- 6 V prováděcím nařízení č. 668/2010 bylo v souvislosti se žalobkyní uvedeno toto odůvodnění:
„[Žalobkyně] převzala probíhající operace banky Melli poté, co Evropská unie uvalila na banku Melli sankce.“
- 7 Dopisem ze dne 27. července 2010 uvědomila Rada žalobkyni o jejím zařazení na seznam obsažený v příloze II rozhodnutí 2010/413 a na seznam obsažený v příloze V nařízení č. 423/2007.
- 8 Dopisem ze dne 8. září 2010 žalobkyně požádala Radu, aby přehodnotila její zařazení na seznam obsažený v příloze II rozhodnutí 2010/413 a seznam obsažený v příloze V nařízení č. 423/2007.
- 9 Rozhodnutím Rady 2010/644/SZBP ze dne 25. října 2010, kterým se mění rozhodnutí 2010/413 (Úř. věst. L 281, s. 81), bylo zachováno zařazení žalobkyně v příloze II rozhodnutí 2010/413.

- 10 Vzhledem k tomu, že nařízení č. 423/2007 bylo zrušeno nařízením Rady (EU) č. 961/2010 ze dne 25. října 2010 o omezujících opatřeních vůči Íránu (Úř. věst. L 281, s. 1), zařadila Rada žalobkyni do přílohy VIII posledně uvedeného nařízení. Finanční prostředky a hospodářské zdroje žalobkyně tedy byly zmrazeny na základě čl. 16 odst. 2 uvedeného nařízení.
- 11 Odůvodnění uvedené v nařízení č. 961/2010 je totožné s odůvodněním uvedeným v rozhodnutí 2010/413.
- 12 Na dopis žalobkyně ze dne 8. září 2010 odpověděla Rada dopisem ze dne 28. října 2010, v němž sdělila, že žádost žalobkyně o vyřazení jejího názvu ze seznamu obsaženého v příloze II rozhodnutí 2010/413 a seznamu obsaženého v příloze VIII nařízení č. 961/2010 se po přezkoumání zamítá. Rada v tomto ohledu upřesnila, že jelikož spis neobsahuje nové skutečnosti odůvodňující změnu jejího stanoviska, musí se na žalobkyni i nadále vztahovat omezující opatření stanovená uvedenými předpisy.
- 13 Žalobkyně vyzvala Radu dopisem ze dne 12. ledna 2011, aby jí sdělila, na základě jakých skutečností vůči ní přijala omezující opatření.
- 14 V odpověď na tuto žádost zaslala Rada žalobkyni dopisem ze dne 22. února 2011 kopii návrhu na přijetí omezujících opatření předloženého členským státem.
- 15 Žalobkyně zaslala Radě dne 29. července 2011 novou žádost o vyřazení jejího názvu ze seznamu obsaženého v příloze II rozhodnutí 2010/413 a seznamu obsaženého v příloze VIII nařízení č. 961/2010. Dovolávala se v této souvislosti toho, že skutečnosti sdělené dne 22. února 2011 nejsou dostatečně podrobné.
- 16 Zařazení žalobkyně v příloze II rozhodnutí 2010/413 a příloze VIII nařízení č. 961/2010 nebylo nijak dotčeno vstupem v platnost rozhodnutí Rady 2011/783/SZBP ze dne 1. prosince 2011, kterým se mění rozhodnutí 2010/413 (Úř. věst. L 319, s. 71), a prováděcího nařízení Rady (EU) č. 1245/2011 ze dne 1. prosince 2011, kterým se provádí nařízení č. 961/2010 (Úř. věst. L 319, s. 11).
- 17 Dopisem ze dne 5. prosince 2011 uvědomila Rada žalobkyni o ponechání jejího názvu na seznamu obsaženém v příloze II rozhodnutí 2010/413 a seznamu obsaženém v příloze VIII nařízení č. 961/2010. Uvedla, že vzhledem k neexistenci nových skutečností důvody uvedené v těchto předpisech platí i nadále.
- 18 Žalobkyně znovu předložila vyjádření dopisem ze dne 13. ledna 2012 a požádala o sdělení všech skutečností, z nichž Rada vycházela při přijetí rozhodnutí 2011/783 a prováděcího nařízení č. 1245/2011.
- 19 Rada odpověděla na žádost žalobkyně dopisem ze dne 21. února 2012, k němuž byly připojeny tři dokumenty.
- 20 Vzhledem k tomu, že nařízení č. 961/2010 bylo zrušeno nařízením Rady (EU) č. 267/2012 ze dne 23. března 2012 o omezujících opatřeních vůči Íránu (Úř. věst. L 88, s. 1), zařadila Rada žalobkyni do přílohy IX posledně uvedeného nařízení. Tam uvedené odůvodnění je totožné s odůvodněním uvedeným v rozhodnutí 2010/413. Finanční prostředky a hospodářské zdroje žalobkyně jsou tedy zmrazeny na základě čl. 23 odst. 2 uvedeného nařízení.
- 21 Zařazení žalobkyně v příloze II rozhodnutí 2010/413 a příloze IX nařízení č. 267/2012 nebylo nijak dotčeno vstupem v platnost rozhodnutí Rady 2012/829/SZBP ze dne 21. prosince 2012, kterým se mění rozhodnutí 2010/413 (Úř. věst. L 356, s. 71), a nařízení Rady (EU) č. 1263/2012 ze dne 21. prosince 2012, kterým se mění nařízení č. 267/2012 (Úř. věst. L 356, s. 34).

Řízení a návrhová žádání účastnic řízení

- 22 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 19. ledna 2011 podala žalobkyně projednávanou žalobu.
- 23 Podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 3. května 2011 požádala Evropská komise o vstup do tohoto řízení jako vedlejší účastnice na podporu Rady. Usnesením ze dne 8. listopadu 2011 předsedkyně čtvrtého senátu Tribunálu toto vedlejší účastenství povolila.
- 24 Podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 16. února 2012 upravila žalobkyně svá návrhová žádání a doplnila svou argumentaci v návaznosti na přijetí rozhodnutí 2011/783 a prováděcího nařízení č. 1245/2011.
- 25 Podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 31. května 2012 upravila žalobkyně svá návrhová žádání a doplnila svou argumentaci v návaznosti na přijetí nařízení č. 267/2012.
- 26 Po vyslechnutí účastnic řízení byly v souladu s článkem 50 jednacího řádu Tribunálu projednávaná věc a věci T-4/11 a T-5/11, Export Development Bank of Iran v. Rada, usnesením předsedkyně čtvrtého senátu Tribunálu ze dne 26. února 2013 spojeny pro účely ústní části řízení.
- 27 Řeči a odpovědi účastnic řízení na otázky Tribunálu byly vyslechnuty na jednání dne 12. března 2013.
- 28 Na jednání upravila žalobkyně svá návrhová žádání a doplnila svou argumentaci v návaznosti na přijetí rozhodnutí 2012/829 a nařízení č. 1263/2012.
- 29 Žalobkyně navrhuje, aby Tribunál:
- určil, že rozhodnutí 2010/413 se na ni nevztahuje;
 - zrušil nařízení č. 961/2010, nařízení č. 267/2012 a nařízení č. 1263/2012, jakož i všechna budoucí nařízení doplňující nebo nahrazující tato nařízení do vyhlášení rozsudku, jímž se končí řízení, v rozsahu, v němž se jí týkají;
 - zrušil čl. 16 odst. 2 písm. a) a b) nařízení č. 961/2010 a čl. 23 odst. 2 písm. a) a b) a odst. 4 nařízení č. 267/2012, v rozsahu, v němž se jí tato ustanovení týkají;
 - zrušil rozhodnutí 2010/644, rozhodnutí 2011/783, prováděcí nařízení č. 1245/2011, přílohu IX nařízení č. 267/2012, jakož i rozhodnutí 2012/829 a všechny budoucí akty doplňující nebo nahrazující tyto akty do vyhlášení rozsudku, jímž se končí řízení, v rozsahu, v němž se jí týkají;
 - zrušil rozhodnutí obsažená v dopisech ze dne 28. října 2010 a 5. prosince 2011;
 - uložil Radě náhradu nákladů řízení.
- 30 Rada, podporovaná Komisí, navrhuje, aby Tribunál:
- žalobu zamítl;
 - uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

K přípustnosti

K přípustnosti návrhu na zrušení budoucích aktů

- 31 Pokud jde o návrh žalobkyně zrušit jakýkoliv budoucí akt doplňující či nahrazující napadené akty, je třeba připomenout, že Tribunálu může být platně předložen pouze návrh směřující ke zrušení existujícího aktu nepříznivě zasahujícího do něčího právního postavení. Jestliže tedy žalobkyni může být za určitých podmínek (viz bod 49 níže) povoleno přeformulovat návrhová žádání tak, aby směřovala ke zrušení aktů, které během řízení nahradily původně napadené akty, nemůže toto řešení umožnit spekulativní přezkum legality hypotetických aktů, které ještě nebyly přijaty (usnesení Tribunálu ze dne 18. září 1996, *Langdon v. Komise*, T-22/96, Recueil, s. II-1009, bod 16, a rozsudek Tribunálu ze dne 12. prosince 2006, *Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran v. Rada*, T-228/02, Sb. rozh. s. II-4665, bod 32).
- 32 Návrhová žádání znějící na zrušení jakéhokoliv budoucího aktu doplňujícího či nahrazujícího akty napadené v rámci tohoto řízení je tedy třeba odmítnout jako nepřipustná.

K přípustnosti druhého a třetího bodu návrhových žádání žalobkyně

- 33 Druhým a třetím bodem návrhových žádání žalobkyně požaduje, aby Tribunál zrušil jednak nařízení č. 961/2010, nařízení č. 267/2012 a nařízení č. 1263/2012 a jednak čl. 16 odst. 2 písm. a) a b) nařízení č. 961/2010 a čl. 23 odst. 2 písm. a) a b) a odst. 4 nařízení č. 267/2012 v rozsahu, v němž se jí tyto akty a tato ustanovení týkají.
- 34 Podle čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU může každá fyzická nebo právnická osoba za podmínek uvedených v prvním a druhém pododstavci podat žalobu proti aktům, které jsou jí určeny nebo které se jí bezprostředně a osobně dotýkají, jakož i proti nařizovacím aktům, které se jí bezprostředně dotýkají a nevyžadují přijetí prováděcích opatření.
- 35 Pokud jde zaprvé o návrh na zrušení nařízení č. 961/2010 a nařízení č. 267/2012 v rozsahu, v němž se týkají žalobkyně, z judikatury vyplývá, že tato nařízení jsou v rozsahu, v jakém zakazují určité kategorie obecně a abstraktně určených adresátů zejména poskytnout finanční zdroje a hospodářské prostředky k dispozici osobám a subjektům, jejichž jména jsou uvedena na seznamech obsažených v jejich přílohách, akty s obecnou působností a zároveň představují řadu individuálních rozhodnutí vůči uvedeným osobám a subjektům (v tomto smyslu viz rozsudek Soudního dvora ze dne 3. září 2008, *Kadi a Al Barakaat International Foundation v. Rada a Komise*, C-402/05 P a C-415/05 P, Sb. rozh. s. I-6351, body 241 až 244). Kromě toho je třeba připomenout, že pokud jde o akty přijaté na základě ustanovení týkajících se společné zahraniční a bezpečnostní politiky, jako je nařízení č. 961/2010 a nařízení č. 267/2012, právě individuální povaha těchto aktů umožňuje v souladu s čl. 275 druhým pododstavcem SFEU a čl. 263 čtvrtým pododstavcem SFEU přístup k unijnímu soudu.
- 36 Z toho vyplývá, že je přípustné, aby se žalobkyně, jejíž název je uveden v příloze VIII nařízení č. 961/2010 a v příloze IX nařízení č. 267/2012, domáhala zrušení těchto dvou nařízení v rozsahu, v němž se jí týkají.
- 37 Zadruhé, pokud jde o návrh na zrušení čl. 16 odst. 2 písm. a) a b) nařízení č. 961/2010 a čl. 23 odst. 2 písm. a) a b) a odst. 4 nařízení č. 267/2012 v rozsahu, v němž se tato ustanovení týkají žalobkyně, je třeba především konstatovat, že jej nelze vykládat jako námitku protiprávnosti těchto ustanovení, jelikož žalobkyně se neomezuje na uplatnění jejich protiprávnosti a výslovně požaduje jejich zrušení.

- 38 Dále, rovněž v souvislosti s tímto návrhem, je třeba konstatovat, že v daném případě nejde o žádnou ze tří situací uvedených v čl. 263 čtvrtém pododstavci SFEU, jak je uvádí bod 34 výše.
- 39 Zprvée uvedená ustanovení nejsou určena žalobkyni.
- 40 Zadruhé žalobkyně je sice dotčenými nařízeními bezprostředně a osobně dotčena v tom, že je jmenovitě uvedena v jejich přílohách, které přebírají jména osob a subjektů, na něž se vztahují omezující opatření. Toto konstatování však neplatí pro ustanovení, jejichž zrušení konkrétně požaduje, která se vztahují na obecně a abstraktně vymezenou kategorii subjektů, a sice buď kategorie osob a subjektů definované v čl. 16 odst. 2 nařízení č. 961/2010 a v čl. 23 odst. 2 a 4 nařízení č. 267/2012, nebo všechny hospodářské subjekty, které mohou s uvedenými subjekty nebo s Íránem udržovat obchodní vztahy. Uvedená ustanovení tedy mají ve vztahu k žalobkyni obecnou povahu.
- 41 Zatřetí, aniž je třeba určovat, zda uvedená ustanovení představují nařizovací akty ve smyslu čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU, je třeba konstatovat, že vyžadují přijetí prováděcích opatření. Aby se v nich stanovená omezující opatření vztahovala na konkrétní jednotlivce, musí být totiž tito jednotlivci zařazeni nebo ponecháni v seznamech uvedených v přílohách těchto nařízení, jak vyplývá z čl. 36 odst. 2 nařízení č. 961/2010 v případě omezení stanovených v čl. 16 odst. 2 téhož nařízení a z čl. 46 odst. 2 nařízení č. 267/2012 v případě omezení stanovených v čl. 23 odst. 2 téhož nařízení. V projednávaném případě byla taková prováděcí opatření vůči žalobkyni přijata formou různých aktů, kterými byla po přezkoumání zařazena do seznamů uvedených v příloze VIII nařízení č. 961/2010 nebo ponechána v seznamech v příloze IX nařízení č. 267/2012.
- 42 Není tedy přípustné, aby se žalobkyně domáhala zrušení čl. 16 odst. 2 písm. a) a b) nařízení č. 961/2010 a čl. 23 odst. 2 a 4 nařízení č. 267/2012.
- 43 Tyto závěry nezpochybňuje skutečnost, že žalobkyně uvedla, že dotčená ustanovení napadá pouze v rozsahu, v němž se jí týkají. Okolnost, že byly uplatněny na žalovanou, nemění jejich právní povahu aktu s obecnou působností.
- 44 Co se týče zatřetí nařízení č. 1263/2012, je třeba uvést, že toto nařízení doplnilo do nařízení č. 267/2012 dodatečná omezující opatření vůči Íránu, avšak nezměnilo přílohu IX tohoto nařízení a Rada neprovedla přezkum této přílohy. I když tato dodatečná opatření mohou zvýšit stupeň dotčení žalobkyně z důvodu jejího zařazení v seznamech osob a subjektů, na něž se vztahují omezující opatření, mají nicméně obecnou povahu, stejně jako čl. 16 odst. 2 písm. a) a b) nařízení č. 961/2010 a čl. 23 odst. 2 písm. a) a b) a odst. 4 nařízení č. 267/2012. Není tedy přípustné ani to, aby se žalobkyně domáhala zrušení nařízení č. 1263/2012.
- 45 Z toho vyplývá, že třetí bod návrhových žádání žalobkyně, jakož i druhý bod návrhových žádání v rozsahu, v němž se týká nařízení č. 1263/2012, je třeba odmítnout jako nepřípustné.

K úpravě návrhových žádání žalobkyně

- 46 Jak vyplývá z bodů 9, 10 a 20 výše, po podání žaloby byl seznam obsažený v příloze II rozhodnutí 2010/413 nahrazen novým seznamem, který byl stanoven rozhodnutím 2010/644, a nařízení č. 423/2007, ve znění prováděcího nařízení č. 668/2010, bylo zrušeno a nahrazeno nařízením č. 961/2010, které pak bylo samo zrušeno a nahrazeno nařízením č. 267/2012. V odůvodnění rozhodnutí 2011/783 a prováděcího nařízení č. 1245/2011 mimoto Rada výslovně uvedla, že provedla celkový přezkum seznamu obsaženého v příloze II rozhodnutí 2010/413 a v příloze VIII nařízení č. 961/2010 a dospěla k závěru, že omezující opatření by se na osoby, subjekty a orgány zařazené na tyto seznamy, tj. včetně žalobkyně, měla vztahovat i nadále. Žalobkyně upravila svá původní návrhová

žádání tak, že se její návrh na zrušení týká nejen rozhodnutí 2010/644, ale i rozhodnutí 2011/783, prováděcího nařízení č. 1245/2011, přílohy IX nařízení č. 267/2012 a rozhodnutí 2012/829. Rada a Komise vznesly námitky pouze v souvislosti s úpravou týkající se posledního z těchto aktů.

- 47 V tomto ohledu je třeba připomenout, že pokud je rozhodnutí nebo nařízení, které se bezprostředně a osobně dotýká jednotlivce, v průběhu řízení nahrazeno aktem se stejným předmětem, musí být tento akt považován za novou skutečnost, která umožňuje žalobci upravit jeho návrhová žádání a žalobní důvody. Bylo by totiž v rozporu s řádným výkonem spravedlnosti a požadavkem na hospodárnost řízení požadovat po žalobci, aby podal novou žalobu. Mimoto by bylo nespravedlivé, kdyby dotčený orgán mohl na kritiku obsaženou v žalobě podané proti aktu k unijnímu soudu reagovat tak, že by změnil napadený akt nebo jej nahradil jiným, a dovolávat se v průběhu soudního řízení této změny nebo tohoto nahrazení, aby tak druhého účastníka řízení zbavil možnosti rozšířit jeho původní návrhová žádání a žalobní důvody na pozdější akt nebo proti němu předložit doplňující návrhová žádání a žalobní důvody (obdobně viz rozsudek Tribunálu ze dne 23. října 2008, *People's Mojahedin Organization of Iran v. Rada*, T-256/07, Sb. rozh. s. II-3019, bod 46 a citovaná judikatura).
- 48 Stejný závěr platí pro takové akty, jako je rozhodnutí 2011/783 a prováděcí nařízení č. 1245/2011, v nichž se konstatuje, že se určité rozhodnutí nebo nařízení mají po přezkoumání, které totéž rozhodnutí nebo nařízení výslovně ukládá, nadále bezprostředně a osobně vztahovat na určité jednotlivce.
- 49 V projednávané věci je tedy třeba mít za to, že je přípustné, aby se žalobkyně domáhala i zrušení rozhodnutí 2011/783 a prováděcího nařízení č. 1245/2011, kterými byla zařazena a ponechána na seznamech osob, na něž se vztahuje opatření spočívající ve zmrazení finančních prostředků, které jsou přílohou nařízení č. 961/2010, jakož i přílohy IX nařízení č. 267/2012, v rozsahu, v němž se jí tyto akty týkají (v tomto smyslu a obdobně viz rozsudek *People's Mojahedin Organization of Iran v. Rada*, uvedený výše v bodě 47, bod 47).
- 50 Naproti tomu rozhodnutí 2012/829 nenahrazuje předchozí akt bezprostředně a osobně se dotýkající žalobkyně ani nebylo přijato po provedení celkového přezkumu seznamů osob, na něž se vztahují omezující opatření. Toto rozhodnutí totiž obsahuje pouze ustanovení týkající se finančních institucí usazených na území Unie, jakož i doplnění seznamu osob, na něž se vztahují omezující opatření, obsaženého v příloze II rozhodnutí 2010/413. Nedotýká se tedy žalobkyně bezprostředně ani osobně a není přípustné, jak uvedla Rada na jednání, aby žalobkyně upravila svá návrhová žádání tak, že požaduje jeho zrušení.

K věci samé

- 51 Čtvrtým bodem návrhových žádání v rozsahu, v němž je přípustný (viz bod 32 výše), žalobkyně v podstatě požaduje, aby Tribunál zrušil akty, kterými byla zařazena a ponechána v seznamech osob, na něž se vztahují opatření spočívající ve zmrazení finančních prostředků. Kromě toho druhým bodem svých návrhových žádání v rozsahu, v němž je přípustný (viz body 32 a 44 výše), žalobkyně požaduje, aby Tribunál zrušil nařízení č. 961/2010 a nařízení č. 267/2012 v rozsahu, v němž se jí týkají. Z úvah uvedených v bodě 35 výše přitom vyplývá, že žalobkyně je těmito akty dotčena právě v rozsahu, v němž je jmenovitě uvedena v jejich příslušných přílohách VIII a IX. Za těchto okolností je třeba konstatovat, že druhý bod návrhových žádání ve skutečnosti splývá se čtvrtým bodem.
- 52 Konečně, pátý bod návrhových žádání žalobkyně směřuje ke zrušení rozhodnutí údajně obsažených v dopisech ze dne 28. října 2010 a 5. prosince 2011. Vzhledem k tomu, že těmito dvěma dopisy byla žalobkyně informována o jejím ponechání na seznamech osob, na něž se vztahují opatření spočívající ve zmrazení finančních prostředků, v návaznosti na přijetí rozhodnutí 2010/644 a nařízení

č. 961/2010, jakož i rozhodnutí 2011/783 a prováděcího nařízení č. 1245/2011, a že uvedené dopisy tedy neobsahují žádné samostatné rozhodnutí, je třeba konstatovat, že pátý bod návrhových žádání ve skutečnosti splývá se čtvrtým.

- 53 V rámci toho žalobkyně uplatňuje pět žalobních důvodů, z nichž první vychází z porušení článku 215 SFEU, druhý z porušení povinnosti uvést odůvodnění, práva na obhajobu a práva na účinnou soudní ochranu, třetí z nesprávného právního posouzení a nesprávného posouzení skutkového stavu, čtvrtý z porušení zásady proporcionality a pátý z porušení zásady rovného zacházení.
- 54 Rada a Komise zpochybňují opodstatněnost žalobních důvodů. Nadto tvrdí, že se žalobkyně coby odnož íránského státu nemůže dovolávat ochrany a záruk spojených se základními právy.
- 55 Tribunál má za to, že je třeba nejprve přezkoumat druhý žalobní důvod vycházející z porušení povinnosti uvést odůvodnění, práva na obhajobu a práva na účinnou soudní ochranu. Předem je však třeba přezkoumat, zda se žalobkyně může dovolávat ochrany a záruk spojených se základními právy.

K možnosti žalobkyně dovolávat se ochrany a záruk spojených se základními právy

- 56 Rada a Komise tvrdí, že se právnické osoby, které jsou odnoží třetího státu, nemohou z hlediska unijního práva dovolávat ochrany a záruk spojených se základními právy. Domnívají se, že se toto pravidlo na žalobkyni vztahuje, neboť je podle nich odnoží íránského státu.
- 57 V tomto ohledu je třeba poznamenat, že ani Listina základních práv Evropské unie (Úř. věst. 2010, C 83, s. 389), ani Smlouvy neobsahují ustanovení, jež by právnickým osobám, které jsou odnoží státu, upírala ochranu jejich základních práv. Ustanovení uvedené Listiny, která jsou z hlediska žalobkyní uplatněných žalobních důvodů relevantní, zejména její články 17, 41 a 47, naopak zaručují práva „každému“ a tento výraz zahrnuje i takové právnické osoby, jako je žalobkyně.
- 58 Rada a Komise v této souvislosti nicméně poukazují na článek 34 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950 (dále jen „EÚLP“), podle kterého jsou stížnosti předložené Evropskému soudu pro lidská práva vládními organizacemi nepřipustné.
- 59 Článek 34 EÚLP je ale procesním ustanovením, které se nevztahuje na řízení před unijním soudem. Podle judikatury Evropského soudu pro lidská práva dále platí, že cílem tohoto ustanovení je zabránit tomu, aby stát, který je smluvní stranou EÚLP, byl před uvedeným soudem zároveň žalobcem a žalovaným (v tomto smyslu viz rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci *Compagnie de navigation de la République islamique d'Iran v. Turecko* ze dne 13. prosince 2007, *Sbírka rozsudků a rozhodnutí*, 2007-V, bod 81). Tato úvaha se v projednávané věci nepoužije.
- 60 Rada a Komise rovněž tvrdí, že pravidlo, na něž poukazují, je odůvodněno tím, že stát ručí za dodržování základních práv na svém území, ale tato práva mu nemohou svědčit.
- 61 Avšak i za předpokladu, že by toto odůvodnění platilo ve vnitrostátní situaci, skutečnost, že stát ručí za dodržování základních práv na vlastním území, je irelevantní pro rozsah práv, jež mohou právnickým osobám, které jsou odnoží téhož státu, svědčit na území třetích států.
- 62 S ohledem na výše uvedené je třeba mít za to, že unijní právo neobsahuje pravidlo, jež by právnickým osobám, které jsou odnoží třetího státu, znemožňovalo se dovolávat ve svůj prospěch ochrany a záruk spojených se základními právy. Uvedené osoby se tedy mohou těchto práv před unijním soudem dovolávat, pokud jsou slučitelná s jejich postavením coby právnické osoby.

- 63 Rada a Komise každopádně neuvedly žádné skutečnosti umožňující prokázat, že žalobkyně je skutečně odnoží íránského státu, tj. entitou podílející se na výkonu veřejné moci nebo zajišťující veřejné služby pod dohledem úřadů (v tomto smyslu viz rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci *Compagnie de navigation de la République islamique d'Iran v. Turecko*, bod 59 výše, bod 79).
- 64 V tomto ohledu Rada tvrdí, že žalobkyně je fakticky vlastněna a ovládána íránským státem nebo vládou, jelikož její valná hromada je tvořena jednotlivými členy íránské vlády. Podle Rady nadto žalobkyně zajišťuje veřejnou službu pod dohledem íránských úřadů, jelikož jejím cílem je podpora íránského zahraničního obchodu v rámci spolupráce s rozvojovými zeměmi. Kromě toho je poskytování bankovních služeb podstatné pro hospodářské činnosti a společnost obecně.
- 65 Skutečnost, že íránský stát vlastní většinový podíl kapitálu žalobkyně, ani skutečnost, že jí poskytované bankovní služby jsou nezbytné pro fungování státního hospodářství, však těmito činnostem nedává charakter veřejné služby ani neznamená, že se žalobkyně podílí na výkonu veřejné moci.
- 66 Vzhledem k výše uvedenému je nutno učinit závěr, že se žalobkyně může dovolávat ve svůj prospěch ochrany a záruk spojených se základními právy.
- Ke druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení povinnosti uvést odůvodnění, práva na obhajobu a práva na účinnou soudní ochranu
- 67 V tomto ohledu žalobkyně tvrdí, zaprvé že před svým zařazením do přílohy VIII nařízení č. 961/2010 nebyla vyslechnuta, zadruhé že poskytnuté odůvodnění je nedostačující a zatřetí že navzdory svým předchozím žádostem získala přístup ke spisu Rady až po uplynutí lhůty k podání žaloby.
- 68 Pokud jde konkrétně o odůvodnění, žalobkyně v podstatě tvrdí, že není s to pochopit, na základě čeho byla zařazena na seznamy osob, na něž se vztahují opatření spočívající ve zmrazení finančních prostředků, že nedostatečnost odůvodnění nebyla zhojena později poskytnutými dokumenty a že dopis ze dne 5. prosince 2011, které jí Rada zaslala, je standardním vzorem.
- 69 Rada, podporovaná Komisí, tyto argumenty zpochybňuje.
- 70 Nejprve je třeba přezkoumat výtku vycházející z porušení povinnosti uvést odůvodnění.
- 71 V tomto ohledu je třeba připomenout, že povinnost odůvodnit akt nepříznivě zasahující do něčího právního postavení, tak jak je stanovena v čl. 296 druhém pododstavci SFEU, a v projednávané věci konkrétně v čl. 24 odst. 3 rozhodnutí 2010/413, v čl. 15 odst. 3 nařízení č. 423/2007, v čl. 36 odst. 3 nařízení č. 961/2010 a v čl. 46 odst. 3 nařízení č. 267/2012, má za cíl poskytnout dotyčné osobě dostatečné informace pro zjištění, zda je akt opodstatněný, nebo zda je případně stížen vadou, která umožňuje napadnout jeho platnost před unijním soudem, a také umožnit unijnímu soudu přezkoumat legitimitu tohoto aktu. Takto stanovená povinnost uvést odůvodnění představuje základní zásadu unijního práva, od které se lze odchýlit jen z naléhavých důvodů. Odůvodnění tudíž musí být dotyčné osobě v zásadě sděleno současně s aktem, který nepříznivě zasahuje do jejího právního postavení, a jeho neexistence nemůže být zhojena skutečností, že se dotyčná osoba dozví důvody aktu v průběhu řízení před unijním soudem (v tomto smyslu viz rozsudek Tribunálu ze dne 14. října 2009, *Bank Melli Iran v. Rada*, T-390/08, Sb. rozh. s. II-3967, bod 80 a citovaná judikatura).
- 72 Pokud tedy naléhavé důvody související s bezpečností Unie nebo jejích členských států či jejich zahraniční politikou nebrání sdělení určitých poznatků, je Rada povinna seznámit subjekt, vůči němuž jsou namířena omezující opatření, se specifickými a konkrétními důvody, pro něž má za to, že tato opatření musela být přijata. Musí tedy uvést skutkové a právní okolnosti, na kterých závisí právní odůvodnění předmětných opatření, a úvahy, které ji vedly k jejich přijetí (v tomto smyslu viz rozsudek *Bank Melli Iran v. Rada*, bod 71 výše, bod 81 a citovaná judikatura).

- 73 Odůvodnění musí být dále přizpůsobeno povaze dotčeného aktu a kontextu, ve kterém byl přijat. Požadavek odůvodnění musí být posuzován v závislosti na okolnostech případu, zejména v závislosti na obsahu aktu, povaze dovolávaných důvodů a zájmu, který mohou mít osoby, kterým je akt určen, nebo jiné osoby, kterých se akt bezprostředně a osobně dotýká, na získání těchto vysvětlení. Není požadováno, aby odůvodnění upřesňovalo všechny relevantní skutkové a právní okolnosti, jelikož dostatečnost odůvodnění musí být posuzována s ohledem nejen na jeho znění, ale také s ohledem na jeho kontext, jakož i s ohledem na všechna právní pravidla upravující dotčenou oblast. Konkrétně je akt nepřiznivě zasahující do právního postavení dostatečně odůvodněn, jestliže byl vydán v souvislostech, které jsou zúčastněné osobě známy a které jí umožňují pochopit dosah opatření, které vůči ní bylo přijato (viz rozsudek Bank Melli Iran v. Rada, bod 71 výše, bod 82 a citovaná judikatura).
- 74 Je třeba předeslat, že pro posouzení, zda byla dodržena povinnost uvést odůvodnění, je nutno vzít v úvahu nejen odůvodnění obsažené v napadených aktech, ale také návrh na přijetí omezujících opatření, který Rada žalobkyni poskytla.
- 75 Z uvedeného návrhu, tak jak byl poskytnut žalobkyni, totiž vyplývá, že byl předložen delegacím členských států v souvislosti s přijímáním omezujících opatření vůči žalobkyni, a že tato opatření jsou tedy na něm založena.
- 76 Dále je pravda, že tento návrh byl žalobkyni poskytnut jak po přijetí rozhodnutí 2010/644 a nařízení č. 961/2010, tak po podání žaloby. Proto nemůže být platnou součástí odůvodnění rozhodnutí 2010/644 a nařízení č. 961/2010. Lze jej však vzít v úvahu při posuzování legality pozdějších aktů, tj. rozhodnutí 2011/783, prováděcího nařízení č. 1245/2011 a nařízení č. 267/2012.
- 77 V případě žalobkyně napadené akty uvádějí jediný důvod, podle něhož žalobkyně převzala probíhající operace banky Melli poté, co Unie uvalila na banku Melli sankce.
- 78 Návrh na přijetí omezujících opatření poskytnutý dne 22. února 2011 se shoduje s odůvodněním napadených aktů.
- 79 Konečně, dopis ze dne 5. prosince 2011 zaslaný žalobkyni se omezuje na konstatování, že Rada po přezkoumání rozhodla, že se na žalobkyni i nadále mají vztahovat omezující opatření stanovená v rámci rozhodnutí 2010/413 a nařízení č. 961/2010, jelikož spis neobsahuje nové skutečnosti, které by odůvodňovaly změnu jejího stanoviska, takže důvody zařazení do příloh těchto dvou aktů platí i nadále.
- 80 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že jediný důvod, který uplatňuje Rada, není dostatečně přesný, jelikož nespecifikuje, co je třeba považovat za „převzetí“ v souvislosti s bankovními operacemi, ani které operace banky Melli žalobkyně převzala, ani které třetí strany měly mít v konečném důsledku z dotčených operací prospěch. Dopis ze dne 5. prosince 2011, zaslaný žalobkyni, nadto neobsahuje žádnou další skutečnost, která by mohla vůči ní přijatá opatření odůvodnit.
- 81 Co se týče pojmu „převzetí“ probíhajících bankovních operací, Rada na otázku Tribunálu na jednání uvedla, že tento pojem označuje převzetí operací banky Melli zablokovaných z důvodu omezujících opatření, v rámci komplexních transakcí, které mohou souviset se všemi operacemi poskytovanými bankou v rámci dlouhodobých operací, jako jsou bankovní směnky nebo financování. Je však nutné konstatovat, že tyto informace jsou stejně obecné jako informace obsažené v jediném uvedeném důvodu a především nijak neobjasňují přesnou povahu služeb, které měla žalobkyně poskytovat. V tomto ohledu je třeba uvést, že bankovní směnky a financování byly zmíněny pouze jako příklady a Rada neoznačila žádnou konkrétní operaci, kterou by žalobkyně „převzala“ od banky Melli.

- 82 Za těchto okolností je třeba mít za to, že Rada porušila povinnost uvést odůvodnění stanovenou v čl. 296 druhém pododstavci SFEU, čl. 24 odst. 3 rozhodnutí 2010/413, čl. 15 odst. 3 nařízení č. 423/2007, čl. 36 odst. 3 nařízení č. 961/2010 a čl. 46 odst. 3 nařízení č. 267/2012, jakož i povinnost sdělit žalobkyni, coby dotčenému subjektu, skutečnosti použité proti ní v souvislosti s uvedeným důvodem opatření spočívajících ve zmrazení finančních prostředků, která byla vůči ní přijata.
- 83 Z toho vyplývá, že druhému žalobnímu důvodu je třeba v rozsahu, v němž vychází z porušení povinnosti uvést odůvodnění, vyhovět, přičemž toto konstatování samo o sobě odůvodňuje zrušení napadených aktů v rozsahu, v němž se týkají žalobkyně.
- 84 S ohledem na výše uvedené je třeba akty, kterými byla žalobkyně zařazena a ponechána v seznamech osob, na něž se vztahují opatření spočívající ve zmrazení finančních prostředků, zrušit, aniž je nutné přezkoumávat ostatní argumenty a žalobní důvody uplatňované na podporu čtvrtého a pátého bodu návrhových žádání žalobkyně.
- 85 Vzhledem k tomu, že zařazení žalobkyně na seznamy obsažené v přílohách napadených aktů se zrušuje, nemůže již být žalobkyně dotčena rozhodnutím 2010/413. Není tedy již namístě rozhodovat o prvním bodu návrhových žádání žalobkyně, uvedeném v bodě 29 výše, ani přezkoumávat námitku nepřipustnosti vznesenou v tomto ohledu Radou.

K časovým účinkům zrušení napadených aktů

- 86 Pokud jde o časové účinky zrušení aktů o zařazení a ponechání žalobkyně v seznamech osob, na něž se vztahují opatření spočívající ve zmrazení finančních prostředků, je třeba především uvést, že příloha VIII nařízení č. 961/2010, zejména ve znění vycházejícím z prováděcího nařízení č. 1245/2011, již nezakládá žádné právní účinky, neboť posledně uvedené nařízení bylo zrušeno nařízením č. 267/2012. Zrušení zařazení žalobkyně do přílohy VIII nařízení č. 961/2010, zejména ve znění vycházejícím z prováděcího nařízení č. 1245/2011, v rozsahu, v němž se týká žalobkyně, se proto týká pouze účinků uvedeného zařazení vyvolaných vůči žalobkyni mezi jeho vstupem v platnost a jeho zrušením.
- 87 Pokud jde dále o přílohu IX nařízení č. 267/2012, je třeba připomenout, že na základě čl. 60 druhého pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie a odchýlně od článku 280 SFEU nabývá rozhodnutí Tribunálu, kterým se ruší nařízení, právní moci až dnem, kdy uplyne lhůta k podání kasačního opravného prostředku stanovená v čl. 56 prvním pododstavci uvedeného statutu, nebo pokud je v této lhůtě podán kasační opravný prostředek, dnem jeho zamítnutí. Rada má tedy k dispozici dvouměsíční lhůtu od doručení tohoto rozsudku, prodlouženou z důvodu vzdálenosti o deset dní, aby zjištěné porušení zhojila případným přijetím nových omezujících opatření ve vztahu k žalobkyni.
- 88 V projednávané věci se riziko vážného a nevratného narušení účinnosti omezujících opatření stanovených nařízením č. 267/2012 nejeví být dostatečně vysoké, vzhledem k významnému dopadu těchto opatření na práva a svobody žalobkyně, aby mohlo odůvodňovat zachování účinků uvedeného nařízení vůči žalobkyni po dobu delší, než jaká je stanovena v čl. 60 druhém pododstavci statutu Soudního dvora (obdobně viz rozsudek Tribunálu ze dne 16. září 2011, *Kadio Morokro v. Rada*, T-316/11, nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, bod 38).
- 89 Pokud jde konečně o časové účinky zrušení zápisu žalobkyně do přílohy II rozhodnutí 2010/413, ve znění rozhodnutí 2010/644 a poté rozhodnutí 2011/783, je třeba připomenout, že podle čl. 264 druhého pododstavce SFEU může Tribunál uvést, považuje-li to za nezbytné, ty účinky aktu prohlášeného za neplatný, které jsou nadále považovány za zachované.

- ⁹⁰ V projednávané věci by rozdíl mezi datem, kdy nastanou účinky zrušení zařazení žalobkyně do přílohy IX nařízení č. 267/2012, a datem, kdy nastanou účinky zrušení jejího zařazení do přílohy II rozhodnutí 2010/413, ve znění rozhodnutí 2010/644 a poté rozhodnutí 2011/783, mohl vést k vážnému narušení právní jistoty, neboť uvedené akty ukládají žalobkyni totožná omezující opatření. Účinky přílohy II rozhodnutí 2010/413, ve znění rozhodnutí 2010/644 a poté rozhodnutí 2011/783, proto musí být vůči žalobkyni zachovány až do okamžiku, kdy nastanou účinky zrušení zařazení žalobkyně do přílohy IX nařízení č. 267/2012 (obdobně viz rozsudek *Kadio Morokro v. Rada*, bod 88 výše, bod 39).

K nákladům řízení

- ⁹¹ Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Kromě toho není-li vydáno podle čl. 87 odst. 6 jednacího řádu rozhodnutí ve věci samé, rozhodne o nákladech řízení Tribunál podle volného uvážení. Vzhledem k tomu, že žalobkyně požadovala náhradu nákladů řízení a Rada neměla v podstatné části ve věci úspěch, je důvodné uložit Radě náhradu nákladů řízení.
- ⁹² Podle čl. 87 odst. 4 prvního pododstavce jednacího řádu nesou orgány, které vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci, vlastní náklady. Komise tedy ponese vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (čtvrtý senát)

rozhodl takto:

1) V rozsahu, v němž se týkají společnosti Bank Refah Kargaran, se zrušují:

- příloha II rozhodnutí Rady 2010/413/SZBP ze dne 26. července 2010 o omezujících opatřeních vůči Íránu a o zrušení společného postoje 2007/140/SZBP, ve znění rozhodnutí Rady 2010/644/SZBP ze dne 25. října 2010, poté rozhodnutí Rady 2011/783/SZBP ze dne 1. prosince 2011;
- rozhodnutí 2010/644;
- příloha VIII nařízení Rady (EU) č. 961/2010 ze dne 25. října 2010 o omezujících opatřeních vůči Íránu a o zrušení nařízení (ES) č. 423/2007, ve znění prováděcího nařízení Rady (EU) č. 1245/2011 ze dne 1. prosince 2011, kterým se provádí nařízení č. 961/2010;
- rozhodnutí 2011/783;
- prováděcí nařízení č. 1245/2011;
- příloha IX nařízení Rady (EU) č. 267/2012 ze dne 23. března 2012 o omezujících opatřeních vůči Íránu a o zrušení nařízení č. 961/2010.

2) Účinky přílohy II rozhodnutí 2010/413, ve znění rozhodnutí 2010/644 a poté rozhodnutí 2011/783, jsou ve vztahu ke společnosti Bank Refah Kargaran zachovány až do okamžiku, kdy nastanou účinky zrušení přílohy IX nařízení č. 267/2012 v rozsahu, v němž se týká společnosti Bank Refah Kargaran.

- 3) **Není již namístě vydat rozhodnutí o návrhu na určení, že rozhodnutí 2010/413 se na společnost Bank Refah Kargaran nevztahuje.**
- 4) **Ve zbývajících částech se žaloba odmítá.**
- 5) **Rada Evropské unie ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vzniklé společnosti Bank Refah Kargaran.**
- 6) **Evropská komise ponese vlastní náklady řízení.**

Pelikánová

Jürimäe

Van der Woude

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 6. září 2013.

Podpisy.

Obsah

Skutečnosti předcházející sporu	2
Řízení a návrhová žádání účastnic řízení	4
Právní otázky	5
K přípustnosti	5
K přípustnosti návrhu na zrušení budoucích aktů	5
K přípustnosti druhého a třetího bodu návrhových žádání žalobkyně	5
K úpravě návrhových žádání žalobkyně	6
K věci samé	7
K možnosti žalobkyně dovolávat se ochrany a záruk spojených se základními právy	8
Ke druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení povinnosti uvést odůvodnění, práva na obhajobu a práva na účinnou soudní ochranu	9
K časovým účinkům zrušení napadených aktů	11
K nákladům řízení	12